

Všeobecný úvod

Základnou povinnosťou zamestnávateľa je mať určené vnútorným predpisom, **komu** (určí osoby, napríklad konateľ, vedúceho zamestnanca alebo povereného zamestnanca, ktoré budú zodpovedné za potrebné úkony v súvislosti s oznámením pracovného úrazu) a **akým spôsobom sa oznamuje** vznik:

a) **pracovného úrazu** (poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov),

b) **iného úrazu** ako pracovného úrazu alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa (jedná sa o činnosti, ktoré nesúvisia s plnením pracovných úloh ani nie sú v priamej súvislosti s nimi a mohla ich utrpieť akákoľvek fyzická osoba, nielen zamestnanec),

c) **nebezpečnej udalosti** (udalosť, pri ktorej bola ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ale nedošlo k poškodeniu jeho zdravia),

d) **priemyselnej havárie** (priemyselné havárie sa týkajú len podnikov, v ktorých sú prítomné nebezpečné látky a sú zaradené do kategórie A alebo B podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií).

Problematika vzniku pracovného úrazu

Pri vzniku pracovného úrazu je zamestnanec povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik pracovného úrazu, ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje zdravotný stav. Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik pracovného úrazu má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti.

Zamestnávateľ je povinný po oznámení bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Stav pracoviska nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrojúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu (napr. fotografie, videozáznam, popis, náčrt situácie) o stave pracoviska potrebnú na vyšetrenie príčin vzniku takej udalosti.

Ak bola pracovným úrazom spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo jeho smrť, je povinný zamestnávateľ registrovať pracovný úraz, tak že:

a) zistí príčinu a všetky okolnosti jeho vzniku, a to za účasti zamestnanca, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, ak je to možné so zreteľom na jeho zdravotný stav, a za účasti príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť; v prípade smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví (ťažká ujma je podľa tohto zákona napríklad zmrzačenie, zohyzdenie, ochromenie údu), zamestnávateľ je povinný prizvať k zisťovaniu príčin aj autorizovaného bezpečnostného technika,

b) spíše záznam o registrovanom pracovnom úraze najneskôr do štyroch dní po oznámení vzniku registrovaného pracovného úrazu (zamestnávateľ je povinný zaslať **záznam o registrovanom pracovnom úraze** (vzor je uvedený v prílohe vyhlášky č. 500/2006 Z. z. ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze) do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, príslušnému inšpektorátu práce a doručiť (napr. poštou doporučené do vlastných rúk) zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu.

Pri závažnom pracovnom úraze je povinný príslušnému inšpektorátu práce zaslať **správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu a o prijatých a**

vykonaných opatreniach na zabránenie opakovaniu podobného pracovného úrazu do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho vzniku dozvedel.),

c) prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

Ďalšou povinnosťou zamestnávateľa je bezodkladne oznámiť (forma oznámenia musí byť preukázateľná a bezodkladná) vznik registrovaného pracovného úrazu 1. zástupcom zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť, 2. príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin, 3. príslušnému inšpektorátu práce, ak ide o závažný pracovný úraz (smrť zamestnanca alebo ťažká ujma na zdraví) (rozlíšenie, či sa jedná o **pracovný úraz alebo závažný pracovný úraz** je v kompetencii poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý v súvislosti s úrazom poskytol zamestnancovi zdravotnú starostlivosť, pričom písomne do desiatich dní odo dňa vyžiadania oznámi túto skutočnosť zamestnávateľovi a inšpektorátu práce), 4. písomne na tlačive „**Oznámenie poistnej udalosti**“ pobočke Sociálnej poisťovne, ak si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel (§ 231 ods.1 písm. h) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a „**Záznam o registrovanom pracovnom úraze**“, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca pri práci (§ 231 ods. 1 písm. i) zákona č. 461/2003 Z. z.).

Záver

Zamestnávateľ je v rozsahu svojej pôsobnosti povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce.

Zamestnávateľ je povinný zlepšovať úroveň ochrany práce vo všetkých činnostiach a prispôbovať úroveň ochrany práce meniacim sa skutočnostiam.

V prípade, ak však dôjde k pracovnému úraze je povinný postupovať v rozsahu povinností, ktoré mu ukladajú právne predpisy, najmä zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.